

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 20P/41/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416207548
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2016:6416207548.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom samosudcom Mgr. Martinom Štubniakom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Y. R., nar. XX.XX.XXXX, E. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, deti rodičov: matka Q. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. B. XXX, K., v konaní právne zastúpená advokátkou JUDr. Alžbetou Slašťanovou, Nám. Matice slovenskej 6, Žiar nad Hronom, otec: L. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. - V., H. XX, B., v konaní právne zastúpený advokátkou JUDr. Luciou Sklenárovou, SNP 94, Žiar nad Hronom, v konaní o návrhu matky na určenie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd zveruje maloletého Y. R., nar. XX.XX.XXXX a maloletého E. R., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky Q. R., nar. XX.XX.XXXX s tým, že zastupovať obe maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia.
- II. Otec L. R., nar. XX.XX.XXXX je povinný počnúc dňom 17.08.2016 prispievať na výživu maloletého Y. R., nar. XX.XX.XXXX sumou 200,- € mesačne a na výživu maloletého E. R., nar. XX.XX.XXXX sumou 200,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí.
- III. Zročné výživné za obdobie od 17.08.2016 do 31.10.2016 nevnikli
- IV. Vo zvyšku súd návrh matky zamietla.
- V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 17.08.2016 žiadala matka cestou svojej právnej zástupkyne určiť výživné na obe maloleté deti v sume po 200,- € mesačne počnúc mesiacom marec, čo odôvodnila tým, že s otcom maloletých detí sú manželia, no koncom februára 2016 otec v dôsledku nedorozumení opustil spoločnú domácnosť a odvtedy prestal prispievať na domácnosť, aj na výživu maloletých detí. Uviedla, že otec pracuje ako vodič v Nórsku, príjem má cca 2.500,- € mesačne a súčasne poberá prídavky na deti z nórskeho sociálneho systému vo výške cca 200,- € mesačne. Ona pracovala do marca 2016 v spoločnosti PHARMACOPOLA s. r. o. s priemernou mzdou na úrovni 484,56 € mesačne. Od apríla 2016 pracuje pre zamestnávateľa AGENTÚRA PERSON EDUCATION SERVIS s. r. o. s mesačnou mzdou na úrovni 464,57 €. V návrhu popísala podrobne svoje mesačné výdavky, ako aj výdavky oboch maloletých detí, čo podložila príslušnými listinnými dôkazmi.

2. Otec cestou svojej právnej zástupkyne v písomnom vyjadrení zo dňa 04.10.2016 poukázal na to, že je potrebné upraviť nielen otázku výživného, ale takisto aj riešiť zverenie maloletých detí a navrhol, aby

obaja synovia boli zverení do osobnej starostlivosti matky. S tým následne matka cestou svojej právnej zástupkyne na pojednávaní súhlasila.

3. Otec okrem toho potvrdil, že nežijú s matkou v spoločnej domácnosti, lebo dlhodobo pracuje v zahraničí. Preto aj podal návrh na rozvod manželstva, ohľadne čoho sa vedie konanie tunajším súdom pod sp. zn. 24P/39/2016. S matkou navrhovaným výživným 200,- € mesačne na každé dieťa nesúhlasil, majúc za to, že je postačujúce vzhľadom na vek a potreby detí výživné po 150,- € mesačne na každé dieťa. Je si vedomý svojej vyživovacej povinnosti, no niektoré položky popiera. Poprel napríklad výdavky na fitnesscentrum, pretože podľa neho deti do neho nechodia. Takisto telefón pre maloletého Patrika platí on a nie matka detí.

4. Vo vzťahu k svojim pomerom poukázal na to, že pracuje v Nórsku ako vodič autobusu od marca 2013 a má pohyblivý mesačný príjem v závislosti od toho, či pracuje aj nadčasy alebo nie. Aktuálne má priemernú mzdu od januára tohto roku okolo 29.000 NOK, čo je približne 3.250,- €. V poslednej dobe je však týchto možností menej. Okrem toho poberá prídavky na deti vo výške 1.565 NOK - po prepočte cca 175,- € mesačne spolu na obe deti. Iný príjem nemá. Nakoľko jeho mesačný príjem bol spočiatku často menší ako jeho výdavky, nazbieral sa mu dlh na kreditných kartách v Nórsku, ktorý musí pomaly splácať a aktuálne jeho dlh činí približne 7.850,- €. Časť týchto peňazí bola použitá aj na úpravy spoločného rodinného domu v K.. Vyčíslil svoje mesačné výdavky na približne 3.042,- €, plus ďalšie výdavky ako splátka hypotekárneho úveru 380,- mesačne, poisťka AXA 41,- €, telefón pre syna Y. vo výške 25,- € a daňová licencia 960,- € ročne a k tomu zahrnul aj nepravidelné ročné výdavky ako cestovanie za rodinou, oblečenie a obuv, lieky a lekár, športové a kultúrne aktivity a nákup spotrebného tovaru a vybavenia do domácnosti. Okrem toho hradí všetky náklady, ktoré súvisia s cestou a programom detí ku nemu do Nórska.

5. Kolízny opatrovník súhlasil so zverením oboch synov do osobnej starostlivosti matky, pričom výšku výživného ponechal na rozhodnutie súdu.

6. Súd na pojednávaní dňa 11.10.2016 oboznámil všetky účastníkmi predložené listinné dôkazy preukazujúce ich príjmové pomery a ich výdavky, náklady na maloleté deti, oboznámil tiež doklady, ktoré boli následne na pojednávaní predložené právnu zástupkyňou matky a zistil nasledovné:

7. V konaní nebolo sporným, že minimálne od februára 2016 rodičia maloletých detí spolu nežijú, netvorí spoločnú domácnosť, keď otec maloletých detí dlhodobo žije v Nórsku. Z vyjadrenia matky súčasne vyplynulo, že táto má priateľa, tiež právna zástupkyňa otca následne potvrdila, že tento má tiež novú priateľku.

8. Tiež bolo preukázané, že k dohode rodičov ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým synom nedošlo. V takom prípade § 36 ods. 1 Zákona o rodine hovorí, že rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, pričom ustanovenia § 25 a § 26 sa použijú primerane.

9. Nakoľko teda k dohode rodičov ohľadne úpravy výkonu ich rodičovských práv a povinností nedošlo, musel toto previesť súd.

10. V konaní bolo preukázané, že obaja maloletí synovia žijú v rodinnom dome v K. spolu so svojou matkou, ktorá aktuálne zabezpečuje ich osobnú starostlivosť. Otec detí žije v zahraničí v Nórsku.

11. V situácii, kedy neboli žiadne námietky, ani neboli predstreté žiadne tvrdenia o tom, že by malo byť urobené ohľadne starostlivosti o maloleté deti iné opatrenie, súd zveril vzhľadom na súhlas všetkých účastníkov obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, pričom zároveň vyslovil, že obaja rodičia, tak otec, ako aj matka ich budú zastupovať a spravovať ich majetok.

12. Sporným v tomto konaní bola otázka výživného, keď matka požadovala určiť výživné po 200,- € mesačne na každé z detí a otec zase mal za to, že postačujúca je aj výška 150,- € mesačne na každé dieťa. Rozdiel v predstavách rodičov o výške výživného teda spočíval „len“ v sume 50,- € mesačne na

každé dieťa a tiež v tom, že matka tvrdila existenciu zameškaného výživného od marca 2016 a otec zasa argumentoval tým, že od septembra 2015 do septembra 2016 prispel matke na výživu detí i na ďalšie výdavky sumou minimálne 600,- Eur mesačne.

13. Súd z listinných dôkazov mal preukázané, že otec ako vodič autobusu v Nórsku dosiahol v tomto roku mesačný príjem po prepočte okolo 3.200,- €, v porovnaní s tým matka pracujúca na Slovensku dosiahla vo firme PHARMACOPOLA, s. r. o. čistú priemernú mesačnú mzdu za prvé tri mesiace tohto roku na úrovni 484,56 € plus daňový bonus, v novom zamestnaní v agentúre mala príjem v čistom v júni 359,18 €, v júli 476,82 € a v auguste 591,40 €. K tomu jej bol mesačne vyplácaný daňový bonus. Tento bol vo výške 42,82 € spolu na obe deti mesačne.

14. Starší syn Y. navštevuje Gymnázium v Ž. V. X., mladší E. navštevuje Základnú školu v Ž. V. X.. Starší syn má sedemnášť rokov, je na prahu dospelosti. Mladší syn má pätnásť rokov.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine platí, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Súd na základne listinných dôkazov, ktoré boli súdu predložené, dospel k záveru, že matkou požadovaná suma výživného 200,- € mesačne je adekvátna tak potrebám maloletých detí, ako je adekvátna aj vzhľadom k príjmovým pomerom otca maloletých detí. Matka má nielenže nižší príjem, ale stará sa o obe deti osobne. A teda je úlohou otca, ktorý žije v zahraničí, aby prispieval viac než polovicou na úhradu potrieb oboch detí. I keď otec deklaroval svoje mesačné výdavky, v podstate na rovnakej úrovni aký je jeho príjem a bránil sa tým, že musí splácať aj dlhy, tak je potrebné poukázať na ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine, ktoré hovorí o tom, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Nemožno preto brať do úvahy, že otec musí splácať svoje dlhy na kreditných kartách, ale prioritne je potrebné, aby bolo uhradené výživné na maloleté deti. Súd poukazuje aj na to, že otec poberá nielen svoju mzdu, ale v Nórsku poberá aj prídavky na obe deti 175,- € mesačne, čo je teda približne 85,- € na každé z detí a teda nemôže mu potom robiť podľa názoru súdu problém, aj pri zohľadnení ostatných jeho výdavkov, aby uhrádzal výživné v sume 200,- € mesačne na každé dieťa zvlášť.

18. Súd preto otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu oboch detí výživným v sume 200,- € mesačne, počnúc odo dňa podania návrhu 17.08.2016. Zákon o rodine v § 77 ods. 1 síce umožňuje v prípade výživného na maloleté deti priznať výživné aj spätne, t. j. najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, no musí ísť o prípady, kedy sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Žiaden takýto dôvod súd nezistil ani z predložených listinných dôkazov ani z vyjadrení matky. Tento nemôže spočívať v tom, že táto si požiadala o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci v Centre právnej pomoci a toto jej bolo poskytnuté až potom, keď prevzala zastúpenie iná (jej súčasná) advokátka. Dôvody hodné osobitného zreteľa totiž spočívajú v tom, že určitá skutočnosť objektívne bránila oprávnenému rodičovi uplatniť zákonný nárok na výživné hneď potom ako povinný rodič prestal plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Matke nič závažné nebránilo, aby sa včas obrátila na súd s návrhom na určenie výživného, ktorého podanie si nevyžaduje žiadne zvláštne právne vedomosti.

19. Odhliadnuc od uvedeného súd po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že otec jednotlivými úhradami zasielal matke maloletých detí minimálne čiastku 600,- mesačne, a to počnúc od septembra 2015. V septembri 2015 uhradil 900,- €, októbri 1.600,- €, novembri 900,- €, decembri 800,- € a v januári 2016 sumu 1.100,- €. V marci 2016 uhradil sumy 690,- € a 850,- €. V apríli uhradil 800,- € a následne v mesiacoch máj až september 2016 uhradil päťkrát po 600,- € (i keď tieto platby nepoukazoval pravidelne každý mesiac). Súd preto považoval tieto plnenia za plnenie výživného, ktoré otec riadne matke uhradil, pretože tieto pokrývajú tak výživné 200,- € mesačne na každé dieťa, ako aj časť úhrady otca, ktorú prijíma matka ako splátku na spoločne splácaný úver. Preto súd vyslovil, že zročné výživné nevzniklo a musel potom vo zvyšku zamietnuť návrh matky, pokiaľ žiadala určiť výživné už od mesiaca marec 2016, keď od marca 2016 do súčasnosti si otec výživné riadne plnil a má ho uhradené.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, ktorý hovorí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Pokiaľ sa oprávnená osoba účinne vzdala odvolania, odvolanie už nemôže neskôr podať. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 Exekučného poriadku) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 Exekučného poriadku).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Nakoľko sa účastníci vzdali práva podať odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku, rozsudok nadobudne právoplatnosť dňom doručenia jeho písomného vyhotovenia poslednému z nich.